

Låt inte åren försvinna med NPH. Sjukdomen kan behandlas när du har fått en diagnos.

Om du misstänker att du, eller någon närstående, kan ha drabbats av NPH:

- Jämför dina symtom med symtombeskrivningarna i denna broschyr och skriv ner dem.
- Boka en tid med din husläkare, eller neurolog, om du redan har en sådan kontakt.
- Använd listan där du skrivit ned dina symtom som diskussionsunderlag och fråga efter en remiss till röntgenläkare och/eller neurolog.

Symptom att vara uppmärksam på:

- Försämrad gång är många gånger det första tecknet.
- Lätt demens.
- Urininkontinens.

Låt inte åren försvinna på grund av NPH

NPH – en okänd neurologisk sjukdom som påverkar mer än en av tvåhundra personer över 55 år.

Aldrig hört talats om NPH? Du är inte ensam. NPH, eller Normal Pressure Hydrocephalus (normaltryckshydrocefalus), är en ganska okänd sjukdom som ibland av misstag diagnostiseras som annan demens, Alzheimer eller Parkinson. Över 7 000 svenskar kan ha besvär av sjukdomen – många i onödan. För det finns effektiv behandling. Drabbade patienter blir ofta helt återställda genom en sk shuntoperation.

"Margareta kunde omöjligt lyfta fötterna. Det var som om hon var fastlimmad i golvet."

Make till NPH-drabbad

Vilka är symtomen?

NPH uppstår när mängden ryggmärgsvätska – en klar vätska som omger och skyddar hjärnan och ryggmärgen, ökar till onormala nivåer.

Sjukdomen känns igen på tre karakteristiska symtom; *försämrad gång, ofta i form av korta bredbenta hasande steg och svårighet att hålla balansen, lätt demens samt urininkontinens.*

"Jag för min del trodde han hade fått Alzheimers"

Make till NPH-drabbad

Symtomen förväxlas lätt med andra åldersrelaterade sjukdomar vilket leder till att många drabbade får fel – eller ingen – behandling.

Bara en specialist kan ställa diagnos

NPH diagnostiseras genom klinisk neurologisk bedömning och med avbildning av hjärnan med hjälp av olika röntgenmetoder.

NPH går att behandla!

NPH behandlas vanligtvis kirurgiskt genom att ett sk shuntsystem läggs in i hjärnans hålrum. Systemet avleder ryggmärgsvätska från hjärnan till ett annat område i kroppen, vanligtvis buken, där vätskan kan dräneras och tas upp av blodbanan. ■

"Jag har fått min fru tillbaka"

Make till NPH-drabbad

"Jag har fått livet tillbaka"

Birgitta Samuelsson hade alla klassiska symtom på NPH. Och precis som många andra drabbade fick hon vänta länge på diagnos och behandling. Vändpunkten kom på nyårsafton 2005 när hon hittades medvetslös på terrassen. Under den följande sjukhusvistelsen konstaterade läkarna att Birgitta led av NPH.

– **Det känns svårt** att tänka på vad som hänt om jag inte ramlat ihop den där dagen. Fallet gjorde att läkarna upptäckte min sjukdom. Operationen som följde har gett mig livet tillbaka.

Redan efter två dagar märkte Birgitta en liten förbättring. Sedan har framstegen kommit successivt.

– Inkontinensen är helt borta. Och jag läser så fort att jag knappt tror att det är sant, det är en enorm skillnad. Godmorgonspalten i GP kan jag numera läsa på några sekunder, och jag förstår vad som står där! Nu orkar jag åter passa barnbarnen, och min son vågar att låta mig passa dem.

Trots alla symtom trodde Birgitta inte att hon var sjuk.

– En morgon vaknade jag i sängen, fullt påklädd. Jag hade inte en aning om hur jag

hamnat där. Det visade sig att jag somnat vid bordet, rest mig och gått omkring helt okontaktbar. Min man hade lagt mig på sängen och våra gäster fick roa sig bäst de ville. Det är inte normalt, så här efteråt inser jag det.

Hon berättar att läkarna på neurologen var mycket professionella och inte lämnade något till slumpen.

– Fast en gång blev jag upprörd, det var när jag fick frågan om varför jag dröjt så länge med att söka hjälp. Det berörde mig illa, för jag hade sökt hjälp så många gånger utan att få någon. ■

